

Nr 321.

Av herr **Hansson** i Skediga, *angående ändrade bestämmelser om producentbidrag för mjölk.*

Mjolkproduktionen är jordbrukets viktigaste inkomstkälla, vilket framgår av att ungefär 60 procent av jordbrukets totala inkomster härröra från denna gren av den animaliska produktionen. Detta gäller såväl det större som framför allt det mindre jordbruket, både i de södra delarna av landet och i skogsbygderna i norr. Prissättningen på mjölken har därför en utomordentlig betydelse för jordbrukets lönsamhet, särskilt det mindre jordbrukets, som utöver mjölken och annan animalisk produktion knappast avyttrar några vegetabiliska produkter, vilka i stället förädlas direkt hos producenten.

Landsbygdens avfolkning hotar alltmer att antaga för jordbruksnäringens fortsatta bestånd katastrofala proportioner. Alla äro ense om att de sämre ekonomiska förhållanden, som jordbruket kan erbjuda sina utövare, utgöra de drivande krafterna i denna företeelse. Ingenting torde i högre grad än ett bättre mjölkpris höja och förbättra jordbrukets lönsamhet. Härvid har den tidigare tillämpade formen för producentbidraget visat sig vara synnerligen ändamålsenligt. Detta utgick med 3 öre för högst 650 kg mjölk i månaden eller 7 800 kg om året. Om producentbidraget fastställes till 5 öre per kg mjölk, får jordbrukaren vid en månadsleverans till mejeri av 650 kg en merinkomst på 32.50 kronor, och förbättringen av priset blir i detta fall 5 öre per kg mjölk. Om mjölkproducenten levererar 1 800 kg i månaden, blir prisförbättringen 1.8 öre per kg. Vid en leverans av 3600 kg uppgår den till 0.9 öre och vid 6000 kg per månad till 0.54 öre per kg mjölk. Det här föreslagna producentbidraget innebär, då alla jordbrukare böra tilldelas bidraget, oavsett mjölkproduktionens storlek, att de mindre leverantörerna få en höjning av mjölkpriset, som vid en invägd mjölmängd upptill 650 kg per månad utgör 5 öre. Förbättringen blir således störst för de små och mindre jordbrukarna. I övrigt visar nedanstående tabell, huru såväl det nu tillämpade som det ovan angivna producentbidraget verkar i praktiken vid olika invägning.

Jämförelse mellan producentbidrag enligt nuvarande system
och det i motionen angivna.

Invägning per månad	Enligt nuvarande system	Enligt motionen	Skillnad	Skillnad
Kg	Kr.	Kr.	Kr.	Öre/kg
300	10: 94	15: —	+ 4: 06	+ 1: 35
600	18: 96	30: —	+ 11: 04	+ 1: 84
900	23: 98	32: 50	+ 8: 52	+ 0: 94
1 200	25: 02	32: 50	+ 7: 48	+ 0: 62
1 500	21: 04	32: 50	+ 11: 46	+ 0: 76
1 800	14: 06	32: 50	+ 18: 44	+ 1: 02
2 100	7: 35	32: 50	+ 25: 15	+ 1: 19
2 400	5: 35	32: 50	+ 27: 15	+ 1: 13
2 700	3: 35	32: 50	+ 29: 15	+ 1: 07
3 000	1: 35	32: 50	+ 31: 15	+ 1: 03
3 300	—	32: 50	+ 32: 50	+ 0: 98
3 600	—	32: 50	+ 32: 50	+ 0: 90
3 900	—	32: 50	+ 32: 50	+ 0: 83
4 200	—	32: 50	+ 32: 50	+ 0: 77
6 000	—	32: 50	+ 32: 50	+ 0: 54
12 000	—	32: 50	+ 32: 50	+ 0: 27

Det här förordade producentbidraget drager en kostnad av cirka 70 miljoner kronor om året. Då det nu utgående producentbidraget kostar cirka 41 miljoner kronor, erfordras ytterligare cirka 29 miljoner kronor per år. Detta sistnämnda belopp bör dels utgå av statsmedel, dels täckas genom höjning av priset på produkt- och konsumtionsmjölken.

Med anledning av vad här ovan anförts får jag hemställa,

att riksdagen vid prissättningen av jordbrukets produkter för nästa budgetår ville besluta,

dels att producentbidraget skall utgå med 5 öre per kg på högst 650 kg för månad eller sammanlagt 7 800 kg mjölk för år,

dels att för täckande av den större kostnad, detta producentbidrag kommer att draga i förhållande till det nu tillämpade, ett högre pris på produkt- och konsumtionsmjölken får uttagas,

dels ock att statsmedel anvisas.

Stockholm den 22 januari 1944.

K. E. Hansson,
Skediga.